

Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst voor pilootprojecten die een duurzaam, reëel en wettig perspectief beogen voor mensen in onwettig verblijf

Doelstelling

Een aantal steden of andere lokale actoren ontwikkelen pilootprojecten om mensen zonder wettig verblijf via sociale en juridische begeleiding, al dan niet inclusief opvang, te oriënteren naar een duurzame en reële oplossing. De Staatssecretaris voor Asiel en Migratie ondersteunt deze pilootprojecten daar niemand te winnen heeft bij onwettig verblijf, noch de betrokkenen, noch de samenleving.

De conceptualisering, sturing en uitvoering van de projecten ligt bij de projectpartner. Het welslagen van de (pilot)projecten hangt onder andere af van de samenwerking en vertrouwen tussen de verschillende federale en lokale actoren en middenveldorganisaties.

Deze samenwerkingsovereenkomst behandelt de samenwerking tussen de projectpartner, de federale dienst Vreemdelingezaken (hierna DVZ) en Fedasil. Duidelijke en afgestemde afspraken worden in dit kader geformaliseerd en onderschreven door de desbetreffende actoren. Enkel projectpartners die het kader formeel aanvaarden kunnen deelnemen aan de pilootprojecten.

De samenwerkingsovereenkomst voor de pilootprojecten geldt voor een welbepaalde duur. Na evaluatie kan in overleg met de projectpartner de samenwerkingsovereenkomst herbekeken worden.

De pilootprojecten fungeren als een vorm van lerend netwerk waarbij expertise en resultaten kunnen gedeeld worden met toekomstige gelijkaardige projecten.

Doelgroep

Personen die deelnemen aan het project dienen te voldoen aan onderstaande instroomcriteria

- Mensen zonder wettig verblijf
- Bereidheid om aan duurzaam perspectief te werken
- Realistische kans op duurzame oplossing
- Binding met de stad waar het project doorgaat
- Behoefte
- Geen ernstige openbare orde of radicalisme profielen

De projectpartner verzekert er zich van bij instroom dat de personen die deelnemen aan het project aan bovenstaande criteria beantwoorden.

Meer specifiek betreffende het risico op radicalisme profielen voorziet de projectpartner een beleid rond bestrijding van radicalisering. Bij afwezigheid van zo'n beleid, kan de samenwerking stopgezet worden.

Mocht na een beoordeling door DVZ blijken dat er een deelnemer in het project toch gekend is binnen een dossier voor zware openbare orde of radicalisme, dan zal de projectpartner en deelnemer aan het project door de coach van DVZ op de hoogte gebracht worden dat de betrokkenen niet aan de criteria voldoet en niet mag deelnemen. De gegevens van openbare orde en radicalisme worden aan betrokkene en eventueel diens vertrouwenspersoon enkel doorgegeven voor zover die gegevens hem reeds zelf bekend zijn en lopende onderzoeken niet in het gedrang brengen en rekening houdend met regelgeving (bv. wet 11.12.1998).

Procesmatig traject op maat

Het procesmatig traject op maat doorloopt een aantal fases.

Tijdens de eerste fase wordt er een rustpauze verschaft aan de deelnemer aan het project. Mensen worden bijvoorbeeld van straat gehaald en krijgen de tijd om tot rust te komen. In die fase vinden de eerste gesprekken tussen de projectpartner en deelnemer plaats. Tijdens deze gesprekken maakt de projectpartner aan de deelnemer duidelijk dat individueel overleg met de coach van DVZ sterk wordt aangeraden voor het onderzoeken of een duurzame oplossing in België mogelijk is. .

In de tweede fase worden de verschillende perspectieven open besproken en onderzocht. De partner streeft ernaar om na ongeveer een maand deze tweede fase aan te vangen.

Voor het onderzoeken van een duurzame oplossing in België en verblijfsverduidelijking wordt gestreefd naar een contactname met de coach van DVZ voor een individueel gesprek. Contactname met de coach van DVZ gebeurt enkel met vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige toestemming van de deelnemer conform de GDPR-regelgeving (General Data Protection Regulation of Algemene Verordening Gegevensbescherming) en zonder schending van het beroepsgeheim.

Enmaal de verschillende perspectieven onderzocht en uitgespit zijn, gaat de volgende fase in en zal de partner samen met de deelnemer de nodige stappen zetten om het duurzame en reële perspectief te concretiseren en te realiseren in de praktijk.

Indien tijdens de verschillende fasen van het traject blijkt dat de betrokkene geen of onvoldoende concrete stappen zet naar een duurzaam en reëel perspectief, wordt het traject stopgezet. Zo zal blijvende onwil van de betrokkene om zich te identificeren worden meegenomen in de evaluatie van het individuele traject.

Deze trajecten zijn steeds op maat van de verschillende individuele dossiers. De lokale projecten kunnen ervoor kiezen om al dan niet een maximale trajectduur te bepalen, maar om voldoende doorstroom te realiseren zal de projectpartner de deelnemers in die mate begeleiden dat er op een goede en snelle manier naar een duurzaam en reëel perspectief toegewerkt wordt rekening houdend met de complexiteit van elk individueel dossier.

Aangezien de projecten pilootprojecten zijn, zullen er doorheen het project meerdere lessen getrokken worden en duidelijk worden in welke mate de trajecten op maat een vlottere afhandeling kunnen krijgen en het vertrouwen en de samenwerking tussen de deelnemers, de partners en de DVZ verder kan groeien.

Visie

In het kader van een humaan en effectief migratiebeleid worden personen zonder wettig verblijf begeleid naar een duurzaam, reëel en wettig perspectief. De projecten bieden een respectvolle begeleiding en mogelijks ook opvang aan die in tijd beperkt zijn. De begeleiding gaat aanklappend,

dus op maat en motiverend, te werk en bouwt zo een vertrouwensband met de deelnemer op en versterkt de onderlinge samenwerking. De projecten zetten hierbij maximaal in op de zelfredzaamheid van de deelnemers.

Om deze visie te realiseren werken de partners binnen deze samenwerkingsovereenkomst in vertrouwen en conform de toepasselijke regelgeving (GDPR gegevensbeschermingsregels en beroepsgeheim) samen en dragen ze een gemeenschappelijke boodschap uit.

Partners

- Contactpersoon lokale projectpartner: Stijn de Reu, Projectleider Opvang en Oriëntatie
- DVZ: Ellen Verheijden, attaché Managementondersteuning bij afdeling Alternatieven voor detentie
- Contactpersoon Fedasil: Eva Goossens; Verantwoordelijke projecten mensen zonder wettig verblijf

Rol van de projectpartner

De projectpartner duidt binnen het project een contactpersoon aan. Deze contactpersoon ziet binnen zijn/haar project toe op volgende zaken:

- De contactpersoon verzekert zich ervan dat de personen die deelnemen aan het traject aan bovenstaande instroomcriteria beantwoorden;
- De contactpersoon organiseert de aanklappende begeleiding richting een duurzaam, reëel en wettig perspectief;
- De contactpersoon realiseert de uitstroom indien bereidwilligheid om te werken aan een duurzaam, reëel en wettig perspectief stopt;
- De contactpersoon voorziet driemaandelijks registratie en rapportage;
- De contactpersoon organiseert minstens driemaandelijks een lokaal overleg tussen de projectpartner, DVZ en Fedasil. De doelstelling van dat overleg is onder meer knelpunten en drempels die duurzame oplossingen in de weg staan uit te klaren.
- De contactpersoon neemt deel aan het lerend netwerk rond de pilootprojecten;
- De contactpersoon neemt deel aan structurele bovenlokale overleg- en evaluatiemomenten waar drempels die de slaagkansen van de projecten in de weg staan, worden aangepakt.

De projectpartner verbindt er zich toe dat de rechtstreeks betrokken lokale actoren de voorwaarden/modaliteiten zoals beschreven in de samenwerkingsovereenkomst onderschrijven.

Rol van Fedasil

Fedasil duidt een contactpersoon aan voor de opvolging van elk project. De contactpersoon ziet toe op volgende zaken:

- De contactpersoon is het unieke referentiepunt in kader van de pilootprojecten voor de begeleiding en uitvoering van vrijwillige terugkeer. Dit bestaat uit:
 - o Voorzien van individuele counseling en opvolging van kandidaat terugkeerders;
 - o Organiseren van de terugkeerreis en voorzien van eventuele re-integratieondersteuning in land van herkomst;
 - o Beschikbaar stellen van de nodige ondersteunende tools (flyers, brochures ed);
 - o Op de hoogte brengen van DVZ bij realisatie van vrijwillige terugkeer;

- De projectpartner, mits toestemming van de vrijwillige terugkeerde persoon, op de hoogte brengen van het verloop van de effectieve re-integratie in het herkomstland;
- Opleidingen op maat aanbieden.
- De contactpersoon verbindt zich ertoe om specifieke terugkeerinfo op maat van de opgevangen deelnemers te verschaffen aan de projectpartners, zoals gedetailleerde info over mogelijke regio's voor terugkeer, met aandacht voor aanwezige ondersteuning ter plaatse, netwerken in landen van herkomst, Met deze specifieke info is de projectpartner beter in staat om de deelnemers aan het project de juiste info te geven over het perspectief 'vrijwillige terugkeer'.
- De contactpersoon coördineert een lerend netwerk:
 - Bestaande uit geselecteerde projectpartners en andere actoren die gelijkaardige initiatieven uitvoeren, plannen of overwegen.
 - Dit netwerk wordt aangestuurd vanuit CONEX Fedasil
 - Uit het lerend netwerk kunnen nieuwe initiatieven/samenwerkingen ontstaan (multiplicatoreffect)
- De contactpersoon neemt deel aan structurele bovenlokale overleg- en evaluatiemomenten waar drempels die de slaagkansen van de projecten in de weg staan, worden aangepakt.

De contactpersoon sluit aparte conventies af met de geselecteerde projectpartners waarin de financiële modaliteiten en opvolging/evaluatie ervan worden beschreven.

Rol van DVZ

DVZ duidt een contactpersoon aan voor de opvolging van elk project. De contactpersoon ziet toe op volgende zaken:

- De contactpersoon verstrekt algemene toelichting inzake de diverse procedures uit de vreemdelingenwetgeving en organiseert hier opleidingen over, gericht op de noden binnen de pilootprojecten.
- De contactpersoon biedt de partner en de deelnemer aan het project verblijfsverduidelijking aan over de bestaande procedures, de toepassing ervan door DVZ, de implicaties, Hiervoor wordt de identiteit en andere gegevens van de deelnemer uitgewisseld. De projectpartner voorziet een tolk ter plaatse voor de gesprekken met de deelnemers.
- De contactpersoon neemt deel aan het lokaal georganiseerde structureel overleg tussen de projectpartner, DVZ en Fedasil. Dit overleg zal minstens driemaandelijks plaatsvinden. De doelstelling van dat overleg is onder meer knelpunten en drempels die duurzame oplossingen in de weg staan uit te klaren.
- De contactpersoon neemt deel aan structurele bovenlokale overleg- en evaluatiemomenten. Drempels die de slaagkansen van de projecten in de weg staan, worden door de contactpersoon aangepakt.

Monitoring en evaluatie:

Om een continue en gerichte monitoring te kunnen garanderen zal:

- Voor aanvang van het project duidelijke evaluatiecriteria afgesproken worden tussen de betrokken partners, zowel wat betreft de evaluatie van individuele trajecten als van het project.
- De partner driemaandelijks geanonimiseerde data volgens een afgesproken format overmaken aan de DVZ en Fedasil.
- Het project regelmatig en tussentijds geëvalueerd worden op structurele overlegmomenten.

- Om de samenwerking te evalueren wordt rekening gehouden met hoeveel betrokkenen ook effectief in gesprek gaan met DVZ en Fedasil bij het zoeken van een duurzame oplossing.

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur

